

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	celo leto	K 28—
celo leto	13—	pol leta	11—
pol leta	6-50	četrt leta	5-50
na mesec	2-30	na mesec	1-90

za Nemčijo:

celo leto K 28—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravništvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Deželnozborske volitve na Goriškem.

(Z Goriškega.)

Zmagali so torej klerikali pri volitvah iz splošne volilne skupine! Trije nesposobni slovenski poslanci so že tu. Deželni glavar Pajer se smeje v pest, ker se nadeja, da če bo šlo tako naprej, bo zopet komandiral v deželni hiši po svoji volji, kakor dela to že dolgih osem let. Klerikali vriskajo in se veselijo zmage, ali naj le pojo in rajajo, resnica ostane, da napredni živeli na Goriškem je tako močan, da ga klerikali nikdar ne bodo mogli zatreti; 9000 naprednih mož je stopilo na volišče v splošni skupini, klerikalcev je bilo nad 10.000. Čeprav jih je bilo več na volišču, je vendar dejstvo to, da je v deželi toliko protiklerikalcev, da njihovega števila klerikali nikdar ne dosežejo. Klerikali so od lani nazadovani, pa četudi so letos zmagali. Lani so imeli pri ožji volitvi 12.200 glasov, letos so dosegli 10.000, pa s kakšnim pritiskom, s kakšno skrajno silo in velikanskimi svotami. Kar je še njihovega, vse je bilo na volišču, napredni strani pa je škodovalo pre mnogo politično sušmarstvo, katero se šopiri tuintam po deželi, potem pa tudi neugoden čas. To se je pokazalo zlasti pri ožji volitvi, ko so v vinorodnih krajih ljudje šli v vinograde in ne na volišče; šlo jim je za to, da ne izgube enega dneva sedaj ob trgatvi, ko so drage ure, kaj šele da bi žrtvovali cel dan; še toliko bolj, ker je žugalo slabo vreme. Vse polno ljudi, na stotine takih je v svetu, ki bi bili volili napredne kandidate. Klerikali so hoteli imeti volitve v tem času in vlada jim je rada ugodila, ker pač upošteva v polni meri Gregorčičevo blapčevanje Pajerju v deželni hiši.

Na laško-furlanski strani so tudi klerikali zmagali pri ožji volitvi v tork. Dobili so po 8200 glasov, laški liberalci po 7000. Večina je 1000 glasov. Lani so imeli klerikali v Furlaniji 4000 glasov večine. Gorica je dala 2600 glasov liberalcem. Vidi se torej, da v Furlaniji vladajo klerikali. Pa so izbrali tri kandidate, ki kaj štejejo: prošt dr. Faidutti, državni poslanec dr. Bugatto in uradni Piccinini. Klerikali na slovenski strani pa so poslali v deželni zbor župana Manfreda iz Idreškega in Jeriča iz Kobdila, dva statista, ki ne bosta smela odpreti ust, da se ne blamirata, in pa ciničnega Josipa Fona, kateremu bo za deželnozborsko

delo toliko mar, kolikor mu je mar za državnozborsko, namreč nič; radi tega vlada v klerikalnih kolovodjskih krogih samo eno mnenje, da Fon ni za poslance. Gregorčič pa ga je vsejeden spraval v deželni zbor in morda bi hotel priti še v deželni odbor v družbi z Berbučem. To bi bil vesel Pajer! Potem bi lahko gradil Furlanom paradiž, katerega jim je obljubil na volilnem shodu v Zagradu.

Važne volitve bodo v nedeljo 10. t. m., to so volitve v kmečkih občinah. Napredna stranka je postavila jako dobre kandidate. Če bi bili vsi ti izvoljeni, potem bi bile kmetijske koristi v goriškem deželnem zboru res dobro zastopane. Kmetje bi imeli sedem vrlih poslancev. Saj je že zadosti udarca s tremi klerikali iz splošne kurije. Klerikali so postavili letos kandidate tudi za Kras v tej skupini. Postavili so deželnozborskega svetnika Stepančiča v Gorici in nekoga Zlobca s kraških Ponikev. Ta Zlobec je povsodi že delal zgago. Če je bil na kakem shodu, pa je šlo vse lepo gladko, se je prav gotovo oglašil intrigantski Zlobec. Gregorčič je bil pozoren nanj, pa ga je zapisal med svoje kandidate. In ta človek naj bi bil kraški poslanec? Zlobec, Jerič, kam bi prišlo dobro kraško ime?

Na Krasu kandidirata dva dobra, vrta kraška sinova, dr. Gregorin in Alojzij Strekelj. Oba sta že opetovano pokazala, kako znata delovati za koristi slovenskega ljudstva. Na Krasu pa se vrši nekaj časa sem neka čudna, naravnost neverjetna gonja proti Strekeljevi družini. Ali to vendar ne sme priti v poštev pri volitvah sedaj v tako resnih časih. — Alojzij Strekelj je jako delaven kmečki poslanec. To je opetovano pokazal kot deželni in državni poslanec. Ne oboša svojega uspešnega delovanja na veliki zvon, ker mu je le za delo in ne za hvalo. Zato pa ga moramo še toliko bolj priporočati ter polagati Krasu na srce, naj se ne dajo begati po umazanih intrigah, katere uganjajo izvestni ljudje po Krasu, marveč naj imajo pred očmi to, da treba poslati iz kmečkih občin dva dobra zastopnika v deželni zbor. Ta dva pa moreta biti dr. Gregorin in Alojzij Strekelj. Ne dobite boljših! Prav radi označenih intrig so se drznili klerikali postaviti letos kandidate po Krasu in pravijo, da v zmešnjavi bi utegnili celo ujeti kak mandat! Torej klerikalci naj pomagajo zaslepljenosti in intrigiranju nekaterih oseb na Krasu! Ta bi bila lepa, da bi

klerikali triumfirali radi intrigantov! Kličemo kraškim volilcem: proč z intriganti, volite dva moža iz svoje srede, ki zaslužita biti deželna poslance, in ta dva sta: dr. Gregorin in Alojzij Strekelj!

Vabilo

SHOD

narodno-napredne stranke

ki bo

v nedeljo, dne 10. t. m.
ob 11. uri dopoldne
„pri Robenčku“ na Glincah.

Na shodu poročata

župan in državni poslanec Ivan Hribar in deželni odbornik dr. Ivan Tavčar

Somišljeniki iz Viča in okolice, pridite vsi na ta važen shod!

Jzvrš. odbor nar.-napredne stranke.

Mestna hranilnica Ljubljanske.

Ob njeni dvajsetletnici.

VII.

Kreditno društvo je pričelo poslovati dne 6. septembra 1909. in ima do sedaj 30 sprejetih članov, kar je zelo malo, ako pomislimo, da mu je področje široko začrtano. Pri kreditnih društvih, ki se ustanovljajo v področju hranilnic, ne vidimo nikjer napredka. Ta kreditna društva hira-jo pri avstrijskih hranilnicah in pogajajo. Uzroka je temu iskati v zelo razširjenih zadrukah, katerih je povsod mnogo in se krepko razvijajo in se obilno pečajo z osebnim zaupom. Vendar pa mislimo, da bi se novoustanovljeno Kreditno društvo moglo v Ljubljani povoljno razvijati tudi poleg ogromne zadružne konkurence.

Hranilnica sama kot taka eskomptuje v Ljubljani plačilne menice proti predpisanemu poročtvu. Ali to poslovanje ni znatno. Vidi se, da so hranilnice za druge stroke bolj prikladne. V menični listnici je bilo koncem leta 1908. menic za kron 286.367-01.

Zelo neznatna pa so posojila, izplačana proti zastavi vrednostnih listin; iznašala so le K 10.804.—

Glavna stroka, s katero se bavi hranilnica kot upnica, so posojila na zemljišča, občinska posojila in posojila raznim odborom in zastopom. Slovenski kmetovalci dobi posojilo pod zelo ugodnimi pogoji. Posoja se na zemljišča po 4 3/4 % na leto. Z obrestmi vred pa plačuje vsak dolžnik toliko na kapital, da iznašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol letu. Kdor poplačuje 6 % izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako hoče. Koncem leta 1908. se je 5841 strankam posodilo na zemljišča 17.612.174 K 55 v, a 175 občinam K 5.294.837-45, skupaj torej blizu 23 milijonov kron. Letos meseca septembra iznašajo ta posojila že, in sicer hipotekna 22 milijonov kron (ali 60-2 %), občinska pa 5 1/2 milijona kron (15 1/2 %), skupaj 27 1/2 milijona kron.

Mestna hranilnica ljubljanska ima vedno toliko denarne zaloge na razpolago, da se, dovoljujejo posojila, more ozirati na vse slovenske dežele in mesta. Teh mej ne prekoračuje, saj je poklicana, da na svoji zemlji dobrotno deluje. Mogla bi si tudi področje razširiti, osobito danes, ko tako nepričakovano napreduje. Zado- voljna bode, ako bode mogla doma izvrševati svoj poklic. Ima mnogo, a vendar premalo. V deželi je še mnogo slovenskih milijonov, ki spadajo v slovenske hranilnice. Nenavadno rase od leta do leta uložno stanje, kar je dokaz, kako nujno je bila v osrčju slovenskega naroda potrebna slovenska hranilnica. Nobeno leto, kar obstoji, niso uloge padale, ampak le rasle, in to znatno rasle, in če se še pomnožijo, hranilnična uprava bo de jih znala dobro uporabiti in svoje delovanje razširiti.

Na nekaj nam je opozoriti ulagatelje. Hranilnična pravila določajo, da se pojasnila iz udeležniške kapitalne knjige in iz knjig o zasebnih dolžnikih ne dajejo tretjim osobam. Izvzeta so samo sodišča v kazenskih preiskavah in zapuščinskih razpravah. Nihče torej ne more izvedeti, koliko ima kdo drugi denarja v hranilnici. Večkrat se dogaja, da se ljudstvo bega in straši s tem, da se v hranilnici vse izve, če ima kdo kaj denarja v njej. Nikomur ni se treba bati, da bi se kaj takega izvedelo, ker nima nihče niti pravice, kaj takega vprašati. Tudi davčna administracija, ki odmerja davke, ni upravičena

zahtevati, da bi se ji povedalo, ali ima kdo kakšno ulogo v hranilnici. Hranilnice torej varujejo po svojih pravih popolno tajnost.

Gibanje ulog od početka do današnjega dne.

Leto	denarnega prometa		obstoječi ulož. knjižice	Ulog	
	K	h		K	h
1889/90	11,917.612	64	2322	1,932.068	02
1891	13,799.721	80	3779	3,232.648	22
1892	15,190.384	60	5460	4,626.111	16
1893	15,995.674	58	6914	5,559.006	83
1894	16,303.270	74	8477	6,775.904	61
1895	18,529.901	30	9544	8,061.687	64
1896	19,334.230	42	10482	8,746.849	66
1897	25,582.028	75	11921	9,873.523	33
1898	31,918.100	86	13661	12,636.833	02
1899	29,304.125	41	15073	14,403.664	86
1900	22,100.412	35	15597	14,771.521	32
1901	22,859.164	24	15859	15,074.265	11
1902	22,858.029	91	16836	16,848.040	02
1903	22,028.657	10	17720	18,147.856	60
1904	28,109.691	27	18788	20,408.932	23
1905	29,631.001	49	19641	21,793.206	28
1906	32,379.908	28	20753	23,439.367	63
1907	31,409.089	58	21528	24,873.003	17
1908	51,157.907	13	25167	33,371.627	64
Skupaj	459,608.912	45			
1909				36,571.763	91

Ob dvajsetletnici svojega obstoja imela je torej Mestna hranilnica ljubljanska 27.000 ulagateljev, a ulog 36 1/2 milijona kron. Splošni rezervni sklad iznaša nad 1 milijon kron.

Narodna zavednost se nikdar poprej ni tako sijajno zasvedočila na gospodarskem polju, kakor leta 1908. Dnevi po 20. septembru odprli so slovenskim hranilnicam in zadruham nove vire dohodkov. Zgodilo se ni nič protipostavnega. Slovenci so zbirali svoje gospodarske moči, ker so spoznali, da jim je tudi na gospodarskem polju treba nastopati in delovati po načelu solidarnosti. Ako so torej slovenski ulagatelji dvigali svoje denarje iz »Kranjske hranilnice« v Ljubljani, branili so s tem svojo gospodarsko in narodno korist, kar pa smejo storiti, saj jim je to po

LISTEK.

Templ passati.

Vladimir Levstik.

V.

Laž in pomen laži. Pravljice pod staro češnjo. Kako je mali postal literat.

Vzgojitelji, učitelji, profesorji, popje v zlem zmislu besede in enaki kulturni zločinci se niso naveličali razpravljati o pogubnem vplivu laži na otroško dušo, odkar jih nosi onečiščena zemeljska koža. To je ne navadno zanimivo. Skovali so ikokrat ipison metod in receptov v odpravljenju in preganjanju lažnjivega bacila, ki pa temelje več ali manj vsi na pravzroku otroške laži, na absolutovskem načelu človeške rodbine. Otrok greši; grehu sledi kazen; otrok se boji, drugi se zlaže. Kar kaže rodbina v majhnem, tare državo in družbo v velikem obsegu: kal vseh moralnih in socialnih ran človeštva je laž iz bojazni. Dokler se ne popravi rodbina, družba ne bo brez zločinov, harmonija človeštva ne brez diskordov nasilja, sistem države in njenega v vojaški moči monopolizirana morilstva — ne odveč; dokler

imamo to dvojce, ne bo sreče na zemlji. Mi tarnamo in filozofiramo; pacifisti smo in antimilitaristi; a čemu tirjamo z lastnimi dejanji laž, laž in vedno zopet laž od vseh pokolenj bodočega človeštva? Ali se hočemo odreči svojim grehom? Dobro, potem bo skoro konec ostalih krivih in težav. Ali se jim ne odrečemo? Čemu potem popravljamo streho, ko temelj hiše ne drži? Boljša bi bila železna pest, mitraljeze, bajoneti in diktatura; naši bedasti parlamentari so nizek kompromis med samoderstvom in anarhijo. . . »Ne pravim, da nisem za konstitucijo; toda za takšno — brez parlamenta!« — (Fjedor Sologub, Mali bes): Peredonov je bil tepec, toda modrijan.

Ali v otroškem srečali se druga laž, ki ni tako razumna, ni preračunana in vtemeljena, pač pa mnogo lepša in plemenitejša od prve: laž domišljije. Otrokova duša je bogata, bogatejša od razvite psihe odraslega človeka; naprej hiti, vse meje podira v svoji svetli mladosti, in takozvana zrela doba je le začetek razpada te mlade, fantastične duše. Ali ta duša se ne more izživeti v dejanjih, razmahniti v gestah, namerjenih obstanku; zato živi, misli in diha v bajkah, išče bajk in pravljice in jih pesni sama, kadar jih nedosta-

ja. Milijoni teh mladostnih bajk se izgube neizgovorjeni; milijoni — poginejo v vetru pozabljenja med vrvežem bežečih dni; nekatere ohranijo tisočino svojega bleska, da se medlo in nedostavno zaorita tuintam v največjih pesmotvorih človeštva; nekatere se izpreminjajo kakor čarovnice, se prerajajo in pretvarjajo v neizmerjenih energijah in postajajo naposled dejanja, ki dvigajo leno bo sveta iz zarjavelih tečajev.

Opojne so mladostne bajke, in nevarne človeku, kakor vsak peneči napoj, ako njegova preobilica otruje dušo in srce. Tolažba v alkoholu dela teško glavo, ne daje študirati aktov in računov in nažene kmalu bele miši in mačke po praznem podu tvoje spalnice; preobilica bajk izčrpa čar življenja v sanjah, prepoji misli in voljo s škodljivo mehko, nadomešča cilje življenja s himerami in te pripelje naposled tako daleč, da ne postaneš vsaj čevljar ali pisarovec, marveč slovenski literat.

V tistem kraju je bilo življenje sila pusto in prazno vsakotere igre. Ljudje — domači in tuji — o Bog, kako prozaični! Resni, skrbni, vrli, marljivi, vsi zaprebeni v opravke in v boguščno popolnost življenja. . . Kraj, kjer ni fabrik niti železnice, na politike in ne socialnega vpraša-

nja — in vendar so že takrat izumirale pesmi, ugašale priče, bežali čari očaskih dob. Stok delavnikov se je prekinjal kvečjemu z nedeljskim rezgetom robotne napolživali. . .

Historije v knjigah, kajpada, so bile lepe in genljive; popoldne je minilo, če si sedel pri njih. Dečku so bile tako edine družice samotnih ur, da si je nad njimi izčital oči. Izza prvih let se je spominjal, kako je štel vsa okna gorske cerkvice, ki je na vrhu košate Gore Oljke venčala obzorje; ali prišel je dan, ko je le s trudom se razločil zvonic. — Toda vendar je bilo nekaj tujega v tistih knjigah; čez leta, ko je tisti deček že davno nosil črno suknjo, naočnike in dolge hlače, pa je hotel napisati knjigo za otroke, je zaznal, kaj je bilo: Historije so iztuhtali odrasli ljudje.

Soli najbližja sta bila dva sosed; otroci so bili povsod dekleta. Tu di deček je imel dvojce sestra. Na zemljišču enega tistih dveh kmetov, med vinogradi in nad trato ki se je nagibala do grmovite struge žabjega studenca, je stala ogromna češnja. Deblo vse polno sivozelenkastih lišajev. Družba otrok je spomlad obirala češnje, kasneje je posedala popoldne — včasih pozno do večera — v češnjevi senci in skrbela sama za svoje pravljice in historije.

Tam je tkala otroška laž svojo prelestno pajčevino. Pripovedovali so si sanje, ki jih nikdar ni bilo, povesti starišev in staruh v popravljene in pomnoženi izdaji, in najneverjetnejše pustolovščine, ki so se jim baje pripetile na popotovanju po daljnih jutrovnih deželah.

Mali je bil najplodovitejši v takšnih izumih; večinoma je skrbel on za obče — in verno — strmenje poslušalcev. Tako vročično se je razgrevala njegova domišljija, da mu je zadoščal že kratek izprehod po gozdu za najobširnejše razkaze o čarovnikih, ki so ga tam zajeli, hoteli ga živga speči in pogoltniti, o sedmerih kozoglavcih, ki so ga rešili, ter o čudovitem konju Orlovinu, ki ga je nesel v ognjenem galopu preko morja in čez najvišje vrhove indijskih gora. . .

Nekoč se mu je zvela kdoveod kod prelepa, nedolžna, kakor z roso oškropljena povest o nagi deklici. . . In čeprav se je vedla tista deklica njegove povesti neverjetno dostojno, tako da se niti ni zaljubila, kaj šele ofantila, vendar ni ugajala kmetu, ki se je bil skril za deblo in poslušal. Temeljito je nakrepelil pregrešnega Homerja ter apodil poslušalce domov.

Ko ni imel več poslušalcev, je

— **Židovska nesramnost.** Prejeli smo naslednje pisanje: Slavno uredništvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. Knaflova ulica. Sklicuje se na § 19 tisk. zakona z dne 17./XII. 1862 drž. zak. št. 6 ex 1863 zahtevam z ozirom na dnevno vest v št. 219 dne 25./9. 1909 Vašega lista »Židovski potnik kot napadalec« in v št. 220 dne 27./9. 1909 Vašega lista »Nasilen človek«, da sprejmete v zakoni-tem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: Ni res, da bi bil podpisani židovski potnik, marveč je res, da sem Čeh, pristojen v Prago in disponent tvrdke The Rex Co. Ni res, da bi se bil pohvalil »die windischen Trotteln lassen viel verdienen«, res je, da te besedi nisem rabil nikdar. Ni res, da bi bila tvrdka The Rex Co. nemško-nacionalno podjetje z angleško firmo, katera naj prikriva nemško-nacionalni značaj podjetja. Res je marveč, da je tvrdka The Rex Co. generalni zastop za Avstrijo-Ogrsko ameriške tvrdke L. C. Smith & Bros, Typewriter Company, Syracuse New York. Ni res, da bi podpisnemu v zadnjem času pšenica ne cvetela več tako, kakor poprej, temveč je res, da sem nasprotno v Ljubljani, posebno v zadnjem času, napravil dobre kupčije. Ni res, da bi bil dne 24./9. 1909 brez vzroka in čisto nenadoma napadel in klfotal svojega slovenskega konkurenta, temveč je res, da sem nekega gospoda, ki me je žalil, pozval pred pričo, da naj prekliče žaljive besede, katere je govoril o meni, a ker tega ni storil, sem ga nalahno udaril po licu. Končno ni res, da bi bil dne 26./9. 1909 vnovič napadel gosp. Frana Perkota in sicer pred pošto, temveč je res, da me je g. Fran Perko v nedeljo, dne 26./9. 1909 razžalil na cesti pred pošto ter dobil z ozirom na svoje skrajno žaljivo govorjenje napram meni od mene nalahni udarec po licu; tudi ni res, da bi bil kak strašnik posredoval napram meni. — Zahvaljujot se na prejetem tega popravka kalina

ličnim spoštovanjem Eduard Zlo-
— Opomba uredništva:
to židovsko nesramnost imamo
omeniti: da vzdržujemo v polnem
psegu vse, kar smo pisali, in da tega
da, ki se izdaja za Čeha, sloven-
kemu občinstvu primerno priporo-
čamo.

— Pevska župa za Ljubljano in
kolico ima svoj občni zbor v nedeljo,
7. t. m. ob 10. uri dopoldne v pro-
porih »Glasbene Matice«. Opozarja-
no bratska pevska društva, ki še ni-
priglasila svojega pristopa, da to
pravočasno store, kakor tudi, da ime-
najo svoje odposlance za skupščino
odposlanca, odnosno njegovega
namestnika v župni odbor.

— »Stavka svoje vrste«. Glede
notice, ki smo jo priobčili včeraj pod
naslovom o stavki obrtno - na-
delovalne šole obiskujočih vajencev,
konstatiramo, da nas je ključavničar-
ski mojster g. Weibl zagotovil, da ni
nikjer niti sam niti v družbi s Kre-
narjem vodil kake agitacije, ker sma-
ra, da bi kaka agitacija sploh ne bi-
la na mestu.

— Pripravljalni odbor za vin-
sko trgatve društva slovenskih tr-
govskih sotrudnikov za Kranjsko s
sedežem v Ljubljani je pri resnem
delu. Živahno zanimanje kaže se vse-
povsod. Pričakovati je obilo zabave
in razvedrila. Trgatev vršila se bo de-
lepelem zelenem vinogradu, kjer bo
biti tudi dokaj drugega sadja. Ču-
vati in vinčarji že sedaj pripravljajo
svoje oči, da bodo dobro ogledovali
trgatev grozdja. Gmajnska keja za
trgatev bodo tudi pripravljena. Za godbo
je skrbnjeno. Ples vršil se bo de-
polnem redu. Komur je za dobro raz-
vedrilo in zabavo, naj pride v nede-
ljo, dne 10. oktobra ob pol 5. popol-
dnem na Zeleni hrib. Gotovo ne bo de-
murno žal.

— Zadruga gostilničarjev, ka-
rarnarjev, žganjetočnikov in izku-
rarnarjev v Ljubljani priredi tudi letos
poučni tečaj za kuharstvo, kletar-
stvo, gospodinjstvo, higijeno, knjigo-
podstvo in serviranje. Tečaj se bo
vršil v novozgrajenem hotelu Tivoli,
kjer ima v to moderno urejeno kuhinjo
in druge prostore. Podpore so zagot-
ovili: c. kr. ministrstvo javnih del,
trgovska in obrtna zbornica, dežel-
ni odbor in mestna občina Ljubljana.
Tečaj za serviranje prične že 3.
novembra in traja do 13. decembra.
Tečaj splošni kuharski tečaj pa prične
15. novembra in traja do 18. de-
cembra. T. t. tečaj »konca splošne ka-
rarnarjeve razstave. Kurz za serviranje,
ki prične že 3. septembra, je namen-
jen glavno za ljubljanske pripadni-
ke gost. zadruga, t. j. vajence, nata-
karice, natakarje, ter hčere in sinove
gostilničarjev, — kakor tudi za go-
stilničarke in gostilničarje same. Pri-
jave se sprejemajo pisмено ali ust-
no pri gostilničarski zadrugi v
Ljubljani, Gradišče št. 7.

— Potres. Danes dopoldne, kaki
sekundi pred 11. uro se je pri-
šel precej močan potres. V višjih
nadstropjih ga je bilo tako čutili, da
se ljudje prav resno prestrašili,
kajni zvoni so začeli zvoniti in ziba-
le so se podobe in zrcala. V nekate-
rih hišah so se ljudje že pripravljali
na beg. Govorili so, da so na sodniji
čutili v razpravljeni dvorani potres ta-
ko močno, da so gospodje, najprej
zavokali in potem sodniki nekoliko
razlo zapustili dvorano. Kolikor zna-
mo, ni potres napravil nobene škode.

— Rodovitna trta. V St. Jerneju
na Dolenjskem so bili na Hudoklino-
vem vrtu spomladni pozabili odrezati
metra 20 cm dolgo mladico na trti
»Izabeli«, ker se je bila zamešala v
»Spljine« veje. Ta mladica je nasta-
la nenavadno veliko grozdja, tako,
da nosi sedaj 131 lepo razvitih zre-
lih grozdov, kar je za tako dolgost
mladice pač nekaj posebnega.

— Vsestrah pred vojaško puško
je porinil nož v prsi rudar Matija
Beršak iz Hrastnika. Prepeljali so
smrtno ranjenega v bolnišnico v
Celje.

— O kaki regulaciji plač štajer-
skemu učiteljstvu v letošnjem zase-
danju štaj. dež. zbora se ni ne duha
se sliša in menda tudi ni kaj upa-
nja, da bi stvar prišla na vrsto. Po-
slanec, učitelj Otter, je stavil sicer
predlog, naj bi se sestavila neka en-
gleta, ki naj bi proučila način even-
tualnega zboljšanja gmotnih raz-
merij štajerskemu učiteljstvu itd. To
pa je tudi vse. — Če slišimo o »en-
gletah«, potem že vemo, kje smo; o
tem nas je že dosti poučila preteklost.
— Učiteljstvo bo pač moralo spet
potrpeljivo čakati; saj je čakanja že
ravnano! Tolazilo se je bode spet z le-
pimi besedami, penezem pa zanj
nima ne dežela, niti država. Res,
krasna perspektiva! Potem pa naj še
kdo poroča, da ni veselje in radost
dandanes biti ljudski učitelj...

— Konkurz. Neštetim propadlim
klerikalnim konkurzom sledi zopet
eden. Klerikalni ljudski osrečevalci
so tako srečno vodili konzum v St.
Jurju ob Juž. žel., da je moral napo-
vedati konkurz.

— Ponesrečil je na radgonskem ko-
lodvoru železniški delavec Ficko. Pa-
del mu je 360 kg težak sod na prsi,
da mu je pretrl ogradje. Nesreča se

je zgodila vsled priganjanja. Ficko
je med vožnjo v bolnišnico umrl. Za-
pustil je ženo in več nepreskrbljenih
otrok.

— Zaprl so v Mariboru čevljarja
Marka Plasoniga. Njegova žena ga je
obdoližila, da je svojo drugo ženo
pred devetimi leti z arzenikom za-
strupil.

— Kazenskim potom je prestavljen
finančni komisar dr. Povalej iz Ma-
ribora.

— Nemška kultura v Gradcu. Ne-
davno so šli trije graški Slovenci na
Hilteich na sprehod. Dva sta se
vsešla na klopec in sta govorila v
svojem maternem jeziku. Pred nji-
ma je stal neki Nemec, ki ju je po-
slušal nekaj časa. Nenadoma se obr-
ne proti njima in pravi: »Sprechen
Sie deutsch, windische Hunde! Wenn
Sie nicht deutsch sprechen wollen,
schauen Sie, dass Sie abfahren.« —
Seveda na to nista Slovence molča-
la. — Tako stališče imajo Slovenci
in der rein deutschen Stadt Graz, da
še slovenski govoriti ne smejo. Tudi
lep dokaz, kako napadajo graški
Nemci tuje, ki govorijo v svojem
maternem jeziku. Ali velja to samo
za nas Slovence? Če je zadnje, po-
tem pa: Slovenci le v Gradcu, da
boste lahko večkrat slično napa-
deni!

— Vandaliziranje slovenskih imen.
V Celovcu je izdal neki Alois Beer,
k. k. Hof und Marinephotograph slike
slovenskih planin in planinskih
koč pod katerimi je v slabi hototot-
ščini — menda naj bi bila to ponem-
čena slovenska imena — zapisano,
kaj naj predloži slika. Tako beremo
»Koroshüttenhütte«, »Krederiz«,
»Crozenhütte« (po evropsko je to
Orožnova koča pod Črno prstjo),
»Aljazhaus im Urastal«, »Jelonec«,
»Okreschel, Oistrizza, Jalonz, Moistro-
kaspitze itd. Če so Nemci tako ubogi
na duhu in črkah, da se ne morejo
načrti našega pravopisa, naj raje
puste naša imena v miru, kajti s ta-
kim vandalizmom tudi ne morejo
prevariti nobenega normalnega člo-
veka, da bi bila to nemška imena.

— Iz Krmina se nam piše: V skraj-
nem zapadu solnčne Goriške leži pri-
jazen trg Krmin, ki ga obdajajo proti
severu in vzhodu vinske gorice. Iz
Gorice do Krmina vozi vlak samo 15
minut in je mogoče priti skoraj vsa-
ki čas z železnico, ker vsak dan pri-
haja sem 10 vlakov in ravnotoliko
tudi odhaja. Po brdih okoli Krmina
so naseljeni Slovenci, a v dolini in
trgu samem pa prevladuje laški ži-
velj. Naša dična družba sv. Cirila in
Metoda je postavila v ta važni kraj
šolo, da očuva mladino, ki bi se dru-
gače potujčila v italijanskih šolah.
Da je šola v resnici tu potrebna, pri-
ča to, da se je prijavilo letos 66 otrok
za vsprejem. Ko bi ne bilo tu sloven-
ske šole, bi bila vsa ta mladina iz-
gubljena slovenskemu rodu, kakor
je že na stotine drugih Slovencev,
ki se ne zavedajo več svojega pokolenja.
V šolo bi se pa vpisalo še več otrok,
ako bi ne bili nekateri Slovenci (ko-
lonisti) odvisni od laških mogotcev
in ti so jim prepovedali, da ne smejo
posiljati svojih otrok v družbeno šolo.
V pojasnenje naj navedemo samo
en slučaj. Italijanski bogataš ima
več posestev, katere odda v najem
Slovenem, ker ti so za delo zelo
pridni, a v jeseni mora najemnik
(kolonist) oddati svojemu gospodar-
ju polovico pridelka, a drugo polovi-
co si obdrži sebi v živež. Življenje teh
kolonov je tako uborno in žalostno,
kakor ruskega seljaka ali pa sloven-
skih kmetov, ko so bili še graščinski
članci. Takorekoč brezpraven se mo-
ra v vsem ukloniti svojemu gospodar-
darju. Mnogo dela še čaka tu, predno
se rešijo ti reveži tega žalostnega
stanja. — Vinska letina bode v na-
ših krajih letos prav bogata, zato
opozarjamo vinske trgovce že sedaj,
da pridejo sem po vino, ker kakor
znano raste tu tako izborna kapljica,
da smelo trdimo, da je najboljšo vino
v Avstriji. Vina so vsa zelo prijetne-
ga okusa, močna in jaka zdrava. Do-
bi se ga lahko več vrst, kakor riz-
ling, rebulo, bric, refoško in dr., a
vsa vina so tako izborna, da se prav
lahko delajo butilke. Vsak kdor pri-
de sem kupit vino, napravi dvojno
dobro delo, kupi sebi izborna kapljico
in v drugi vrsti pa pomaga našim
revežem, da ne zapadejo laškim špe-
kulantom. Kdor hoče imeti prav do-
bro, pristno vino, naj pride v Krmin.
Vsa pojasnila daje Janko Garvas,
nadučitelj na slov. ljudski šoli v Kr-
minu.

— Ustanove za poljedelske inženir-
je. Tržaško namestništvo je razpisalo
na zemljedelski visoki šoli na Dunaju
ustanovo za Primorca, ki bi se hotel
posvetiti poljedelski stroki in po do-
vršenih študijah službovati na Gori-
škem ali v Istri. Ustanova znaša 420
kron; termin za prošnje traja do 15.
oktobra. Tudi jubilejske ustanove go-
riškega dež. odbora so razpisane le-
tos. Termin za poslednje je do 30.
oktobra.

— Do kam sega italijanski fanati-
zem. Pred par meseci se je v Trstu
ustanovil jahalni odsek tržaškega
»Sokola«. Odsek tvori kakih 30 čla-
nov, ki zahajajo v jahalno šolo g.

Bonitta v ulici Rossetti. V omenjeno
jahalno zahajajo jezdit izven Slo-
vencev tudi častniki in c. kr. stra-
žarji, kakor tudi neka lahonsko-irre-
dentska družba, na čelu jej Zid Luz-
zatto. Te zadnje imenovane klike —
posebno Zida Luzzatto — prav nič ne
bole ušesa, ko govorijo častniki mej
seboj nemški in stražarji slovenski,
pač pa jih hoče vrag vzeti, ko čujejo
slovenske, povsem mirne jahače go-
voriti mej seboj v svojem maternem
jeziku. Gori omenjeni italijanski fa-
natiki so pričeli na vse načine ru-
vati in ščuvati proti Slovincem, sa-
mo, da bi jim onemogočili vstop v
večerno jahalno. Pričeli so vprav
nesramno gonjo po irredentističnem
časopisu in naravnost pozvali gos-
poda Bonitta, naj Slovence zapodi
iz svoje jahalnice, ker drugače bodo
Italijani izvajali proti njemu pose-
dice in — izostali. Inspirator teh ne-
sramnih, Slovence sramotežih čla-
nov — kakor se zagotovo ve — je
žid Luzzatto, ki je obenem eden
mastno plačanih uradnikov zavarov-
alnice proti nezgodam, katero dru-
štvo ima največ posla in zaslužka
samo s Slovenci. Gosp. Bonitta se je
hujkajočih fanatikov zbal in res
prišel prositi slovenske jahače, naj
bi brzo porabili kupljene listke in
naj potem izostanejo, ker drugače
ne bo miru pred temi hujkajočimi. Ime-
novani je tudi v »Indipendentju«
izjavil, da je od 1. novembra naprej
Slovenecem zabranjeno v njegovo ja-
halnico. Člani slovenskega jahalne-
ga odseka se pa s tem predlogom ni-
kakor ne zadovoljijo, kajti kupljeni
listki veljajo za šest mesecev in ra-
vno toliko časa imajo oni pravico za-
hajati v omenjeno jahalnico. — Ako
bi pa g. Bonitta hotel ta termin po
sili kršiti, bodo slovenski jahalci
nastopili pravno pot. Iz predstojee-
ga se zopet razvidi, kako daleč sega
fanatizem in smrtno sovraštvo go-
tovo italijanske klike proti Slovincem.
Niti na strogo športnem polju,
kjer nima politika prav nič opraviti,
ne morejo vstrpeti slovenske besede.

— Samomori zaljubljenke pred
oči ljubljence. Pišejo nam iz Trsta:
Med raznimi zgubljenimi deklinami
je živila v toleranci hiši št. 6 ulica
Solitario v Trstu tudi neka 22letna
vitka plavalaska Amalija Zanier iz
Splita v Dalmaciji. — Pred kakimi
osmimi dnevi se je imenovala strast-
no zaljubila v nekega tja v »posete«
zahajajočega težaka, 19letnega Gvida
Potnika iz Trsta. — Rač poslednje
imenovanega je Zanier zbežala iz zlo-
glasne hiše in hotela po vsej sili ži-
veti skupaj z golobradim mladeničem.
Prisegala mu je večno zvestobo
in rekla, da ne more drugače živeti,
ako ni v njegovi bližini. — Potnik
jej je sicer rekel, da je zanj pre-
mlad, a to je zaljubljeno Zanier še
bolj razburilo. V tork večer sta se
šla po skupni večerji šetati po
Aquadottu in bila sta v jako živem
razgovoru. Pri stopnicah »Margerita-
ta«, ki vežejo ulico Chiozza z Aque-
dottom je Zanier stopila v stran in bli-
skoma izpila stekleničico strupa
»acido fenico« in se zvijaje zgrudila
na stopnice. — Mladenič je prišel
ves prestrašen klati na pomoč. —
Na lieu mesta se je nabralo takoj pol-
no sprehajajočega občinstva in pri-
hitiel je tudi zdravnik z zdravniške
postaje, ki je dal s smrtjo borečo se
mladenko prepeljati v bolnišnico,
kjer so jej izprali želodec. Ali vsa
zdravniška pomoč in umetnost ni nič
pomagala, nesrečnica je izdihnila
pol ure pozneje. — Pri samomortilki
so dobili pismo naslovljeno na ljub-
ljene Potnika, v katerem mu na-
znanja, da je storila ta usodni korak,
ker ga preveč ljubi, ne more živeti
brez njega, a nima nikakega upanja,
da bi se jej želja izpolnila. — Prosi
ga, naj prihaja pogostoma na njen
grob, ker ona, da bo na »nem sve-
to« zanj prosila. Oh, ta ljubezen!

— Vinsko trgatve priredi podruž-
nica »Družbe sv. Cirila in Metoda«
v Mostah v nedeljo, dne 10. oktobra
v obširnih prostorih g. E. Predoviča
na Selu. Vsopred obsega trgatve, ša-
ljivo pošto, koriandoli ter ples in pro-
sto zabavo. Pri veselici svira godba
na lok. Začetek točno ob 4. uri popol-
dne. Vstopnina 30 vin. Preplačila se
hvaležno sprejemajo.

— Amerikanske novice. Vlak je po-
vozil v Jolietu Jakoba Jakša, doma
z Brezove Rebr pri Semiču. V Ame-
riki je bil 22 let. Zapustil je ženo v
domovini in hčer v Ameriki. — V
jani je ubila elektrika Štefana Jere-
ba, doma iz Račevega pri Žirih.

— Vojaški novinci 27. pešpolka so
se pripeljali danes jutraj ob 3/4.
semkaj s posebnim vlakom. Od ko-
lodvora do vojašnice jih je spre-
mljala vojaška godba in so po poti
vinci tako kričali, da so se tam sta-
nujoče stranke vse prebudile iz
spanja.

— Skozi okno skočil. Predno so
danes jutraj odšli pionirski novinci
iz cukrarnice na kolodvor, odkoder
so se potem odpeljali v Ptuj, je sko-
čil novinec Anton Turk, rodom iz
kočevskega okraja s I. nadstropja
skozi okno na cesto od tam pa v
Ljubljano. Narednik Kosi, ki je

prišel iz Ptuja po ta transport, je
naglo hitel iz cukrarnice v vodo, od-
koder je Turka vsega premočenega
privedel še skoraj nezvestnega iz
Ljubljane. Ko je prišel k sebi, je
šel na kolodvor, kjer so ga še enkrat
preoblekli v suho obleko, v kateri se
je potem odpeljal s svojimi tovariši
v Ptuj.

— Vrla žena. Neki čevljarški mo-
ster, ki stanuje blizu Glavnega trga,
dela že od nedelje »blau«, njegovo že-
no pa je videti vsak dan od jutra do
večera sedeti na stolčku in nabijati
ter popravljati čevlje, kakor kak
pravi mojster.

— Nerodnej. V neko tukajšnje
skladišče je prišel 40letni Anton
Srebrnjak iz Hrvaškega ter začel
skladiščnemu slugi tako nagajati,
da ga je ta postavil pod kap. Pri-
tem se je Srebrnjak spustil v slugo
in mu raztrgal urno verižico. Ker je
pa tudi po ulici kazal svojo »koraj-
žo«, ga je stražnik aretoval. Pri
osebni preiskavi so našli v Srebrnja-
kovem žepu zlat uhan. Nerodnejša so
potem izročili sodišču.

— Karambol. Ko je včeraj pripe-
ljal s praznim tovornim vozom Ivan
Marčun z Gruberjeve na Karlovsko
cesto, je v istem trenutku pridrdral
po Karlovški cesti električni voz in
ker ga ni mogel voznik tako naglo
ustaviti, so zadeli konji z ojem v
električni voz, ki se je vsled sunka
zlomilo in se je tudi električni voz
nekoliko poškodoval.

— Na ulici in sicer na Tržaški cesti
si je bil predvčerajšnjem popoldne
postlal nek vinjen delavec. Ko ga je
mimoidoči stražnik zbudil, je šel v
neko gostilno in tam natakario
ošel, da mu je ukradla denar. Ker le
ni bilo miru, je došli stražnik pijanč-
ka odvedel v špehovko.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je
v Trbižu odpeljalo 15, v Prago pa 7
Hrvatov.

— Izgubljeno in najdeno. Neka da-
ma je izgubila zlato brožo z rdečimi
kamenji. — Hlapec Anton Srebrnjak
je našel zlat uhan in ga oddal pri ma-
gistratu.

— Bel kakaču z rumenim grebe-
nom je ušel. Kdor ga ujame, naj ga
proti dobri nagradi odda Jakobu Se-
liškarju na Tržaški cesti št. 23 v
Ljubljani.

— Oddelek godbe »Slovenske Fil-
harmonije« koncertira jutri v soboto
v salonu hotela »Ilirija«, Kolodvor-
ska ulica. Začetek ob 8. zvečer. Vstop
prost.

Somišljeniki! Naprednjaki!
Vabilo
na
SHOD
narodno-napredne stranke,
ki bode
v nedeljo, 10. oktobra ob pol 3. popoldne
v gostilni »Lajovic-Oblak«
v Litiji.

Dnevni red:
1.) Politični položaj. Poroča dr. Žerjav.
2.) Organizacija narodno-napredne stran-
ke. Govori dr. Gabrček.

Obratom s shodom se vrli
ustanovni občni zbor
»Naprednega političnega in gospodar-
skega društva za sodni okraj Litija«.
Somišljeniki, izpolnite svojo dolžnost
in pridite vsi do zadnjega!
»Izviševalni odbor narodno-napredne stranke«.

Drobne novice.
* Rubinsteinova vdova je dne 29.
septembra umrla v Rimu. Gospa Ve-
ra Rubinsteinova je bila že več me-
secev tako bolna, da ni bilo več mi-
sliti, da ozdravi.
* Mednarodno zborovanje za od-
pravo trgovine z dekleti se je pričelo
dne 5. t. m. na Dunaju. Zborovanje
traja tri dni. Svoje zastopnike so po-
siale razen par izjem vse evropske
države.
* Obtoženi Slovaki. Slovak Pa-
vel Šovec iz Slatine je bil denunci-
ran, da je šel iz cerkve ko je na pro-
povednico stopil madjarski duhov-
nik. Med preiskavo je prišlo na dan,
da je šlo iz cerkve še 60 drugih oseb
in proti vsem tem je podana obtožba.
Razprava se je začela 28. septembra.

Telefonska in brzajavna
poročila.
Potres.
Litija, 8. oktobra. Močan 6 se-
kund trajajoč potres danes ob 11. do-
poldne.

Kostanjevica, 8. oktobra. Točno
ob 11. dopoldne močan 20 sek. traja-
joč horizontalni potresni sunek v
severno - južni smeri.

**Sv. Križ pri Kostanjevici, 8. ok-
tobra.** Ob 10:55 dopoldne 5 sekund
trajajoč močan potresni sunek.

Celje, 8. oktobra. Potres danes
dopoldne ob 11. uri je trajal osem
sekund. Od dimnikov in sten je odle-
tel omet in ure so se ustavile.

Brezice, 8. oktobra. Ob 11. do-
poldne je bil potres.

Maribor, 8. oktobra. Danes ob
11. dopoldne je bil tu potres.

Ptuj, 8. oktobra. Tu je bil danes
dopoldne potres, ki se je čutil po celi
okolici.

Pragersko, 8. oktobra. Tu smo
ob 11. dopoldne čutili dosti močan
potres.

Gradec, 8. oktobra. Danes do-
poldne ob 11. je bil tu jako močan
potres. Čutili so ga po vsem Spod-
njem Stajerskem, kakor javljajo po-
ročila in tudi po Hrvaškem. Ze mno-
go let ni bilo v Gradcu tako močnega
potresa. Profesor Hörnes meni, da je
bilo središče potresa kakih 200 kilo-
metrov od Grada. V fizikalnem in-
stitutu je potres napravil precej
škode.

Trst, 8. oktobra. Danes, kako se-
kundo pred 11. dopoldne je bil tu
dosti močan potres.

Zagreb, 8. oktobra. Tukaj je bil
ob 11. dopoldne precej močan potres;
trajal je 5 do 6 sekund. Potres so ču-
tili tudi v Samoboru in drugih bliž-
njih mestih in trgih. Ob 12. se je po-
tres ponovil, vendar je bil slabšeji
nego prvi.

Zagreb, 8. oktobra. Današnji po-
tres je bil jako močan. Od dimnikov
in zidov je na mnogih krajih odle-
tel omet in celo nekaj požarnih zidov se
je podrlo.

Lex Axmann - Koliko.

Dunaj, 8. oktobra. V današnji
seji deželnega zbora nižjeavstrijske-
ga je namestnik grof Kielmansegg
precej obširno pojasnjeval vzroke,
iz katerih vlada neče predložiti v
sankcijo zakona Axman - Kolisko.
Novega ni ničesar povedal. Ko je
končal, je zaklical Silberer: To ni
vse skup nič. Lueger je potem ute-
meljval s svojimi starimi frazami
nujni predlog, da mora biti na vseh
učiteljskih na nižjem Avstrijskem
nemščina učni jezik. Debata je bila
precej burna in prišlo je do viharja
ko je Bielohlawek nemškemu naci-
onalu Weidenhoferju očital, da še
Nemec ni, nego češki renegat.

Ogrska kriza.

Dunaj, 8. oktobra. Ministrski
predsednik Wekerle je bil danes v
avdienci pri cesarju, da sprejme
cesarjevo odločitev glede demisije
ogrskega ministrstva. Po avdienci
je bil Wekerle pri ministru Aeren-
thalu. O svoji avdienci pri cesarju
je Wekerle povedal le toliko, da mu
je cesar obljubil, odločiti se že te-
kom prihodnjih dni, da bo kriza pri-
hodnji teden rešena.

Dunaj, 8. oktobra. »Fremden-
blatt« javlja, da je poročilo »N. Fr.
Pressee«, glasom katerega je presto-
laslednik izročil cesarju posebno
spomenico glede ogrske krize, izmi-
šljena.

Dunaj, 8. oktobra. Glede ogrske
krize se je danes razvedela senzacio-
nalna novica. Bodoči ogrski ministri-
ski predsed. je Bela pl. Rudnay, biv-
ši policijski prezident v Budimpe-
šti in za Fejervaryjevih časov kra-
jevski komisar za ogrsko prestolni-
nico. Rudnay je baje že poklican na
Dunaj. Če prevzame ministrsko
predsedstvo, odgodi zasedanje ogr-
skega parlamenta že prihodnji teden;
v novembru bi parlament razpustil
in za januar razpisal nove volitve.

Veleizdajniški proces.

Dunaj, 8. oktobra. Hrvaški bar
Rauch se je izrazil, da pomiloščenje
v veleizdajniškem procesu obojenih
Srbov ni aktualno in da se mora pro-
ces doganiti v vseh instancah.

Dunaj, 8. oktobra. Poročilo za-
grebskih listov, da minister zunanjih
del, grof Aerenthal, ne odobrava
protisrbske gонje hrvaškega bana,
se od verodostojne strani potrjuje.
Aerenthal je Rauchu brez ovinkov
povedal svoje mnenje z dostavkom,
da je zagrebški proces kompromiti-
ral monarhijo pred celo Evropo.

Zagreb, 8. oktobra. Včeraj so zo-
pet izpustili iz zapore 12 oproščenih
Srbov.

Obletnica aneksije.

Belgrad, 8. oktobra. Včeraj so
bile v znak žalosti, da je Avstrija
anektirala Bosno in Hercegovino,
vse trgovine in delavnice zaprte in
na vseh hišah razobešene črne za-
stave. Shoda pred spomenikom kne-
za Mihajla se je udeležilo na tisoče
ljudi. Resolucija, ki je bila sprejeta
z navdušenjem, pravi, da srbski na-
rod ne bo nikdar priznal aneksije.
Vsi listi so izšli s črnim robom. Tudi
obinski zastop je hotel prirediti
žalno sejo, a je to na pritisk mini-
strstva opustil.

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 300-2. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

oktobra	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
7.	2 pop.	739-0	14-1	sl. sever	dež
8.	9. zv.	740-1	13-1	sl. jzhod	oblačno
8.	7. zj.	739-7	12-0	sl. szahod	megla

Srednja včerašnja temperatura 13-7°, norm. 12-0°. Padavina v 24 urah 14-3 mm.

Izurbena 3756

šivilja

Išče dela po hišah; gre tudi zunaj Ljubljane. Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Velik in dobro poznat mlin za pšenico in rž išče radi pospeševanja prodaje za Ljubljano in okolico zmožnega, strokovnoizvežbanega in dobro vpeljanega

zastopnika.

Ponudbe pod „Primsima K 8030“ na Haasenstein & Vogler A. G. Dunaj I. 3690

Uradnik

izurjen v raznovrstnih pisarniških poslih, sprejme na dom vsako pisarniško delo.

Ponudbe se prosi pod „uradnik“ na uprav. »Slovenskega Naroda«, kjer se izve naslov. 3719

Z dobrim uspehom pripravljam

k izkušnji

enoletne prostovoljce.

Tozadevna vprašanja na uprav. »Slov. Naroda« pod „izkušnja“. 3775

Kavarna „Ilirija“

Ljubljana, Kolodvorske ulice 22

je vsak dan : vso noč odprta

ter se toplo priporoča slavnemu občinstvu. 3008

Nar. del. organizacija v Ljubljani kupi že rabljene

tamburice

za komplet zbor.

Ponudbe na „N. D. O.“ v Ljubljani. 3762

Trgovina z gostilno

trafiko in žganjetocem ter majhnim posestvom poleg rudokopa in

posestvo

18 oralov gozda, travnikov in njiv, je takoj naprodaj.

Cena trgovine 16.000 K, posestva 10.000 K.

Vprašanja na nprav. »Slovenskega Naroda« pod „L. B.“ 3776

Naročila na

vsakovrstne

ČASNIKE

revije

strokovne liste

zabavne liste

ilustrirane liste

humoristične liste

modne liste

ruske, češke, poljske, srbske, francoske, angleške, italijanske, nemške itd. prevzema

„Narodna knjigarna“

Prešernova ulica št. 7.

3776

3728

3736

3736

3736

3736

3736

3736

3736

3736

3736

3736

Sprejemam več 3728

ključavničarskih pomočnikov

v stalno delo. Plača po dogovoru.

L. Rehek, ključavničar v Celju.

Kdor ne ve,

kaj naj svojim dragim kupi za ženitvanje,

god ali božič, naj si ogleda moj glavni katalog s 3000 slikami, kjer vsako dobi kaj

primerne in ki se na zahtevo vsakomur pošlje zastoj in poštne prosto.

C. in kr. dvorni zalagatelj Jan Konrad, Most 481 (Češko). 3585

Manchester, Angleško.

Zmožne tvornice za kletljane čipke,

namizne preproge, trakove itd.

Iščejo dobre uvedene

zastopnike.

Naslov: R. F. & Co. 21 Newton

Str. Manchester. 3744

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 453

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

Pristni, naravni

borovničar

predaja po ugodni ceni Luka Bernik, sv. Andrej št. 6, pošta

Škofja Loka. 3736

Hotel Tivoli

odda 3419

več mesečnih sob

od 24 K naprej.

Hotel Ilirija

Jturi, v soboto, 9. oktobra

velik

koncert

Slovenske Filharmonije.

Vstop prost. Začetek ob 8.

Za prijazen obisk se vljudo priporoča

Marija Novak

hotelirka.

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

3784

INDRA-TEA

najboljši in najfinejši čaj.

3773

Krojaška obrt

v Vegovi ulici št. 12 v Ljubljani

se priporoča za izdelovanje oblek in v to stroko spadajoča dela. Najnižje cene, najfinejše delo, najfinejši kraj.

Za obila naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem 3727

Josip Ahčin.

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo K 6-50.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podplati, najnovejše oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih. 3758

Vsi 4 pari samo kron 6-50.

Za naročitev zadostuje dolgot. Razpošiljanje po povzetju.

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31. Neugajajoče rad zamenjam.

Pozor!

Prvi slovenski izprašani optik

Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 3752

Razpis ustanov.

Na podlagi deželnozborskega sklepa X. seje z dne 28. septembra 1909 razpisuje podpisani deželni odbor

pet ustanov za slušatelje medicine

v znesku letnih 700 kron (sedem sto kron) s pripomnjo, da se štipendistom plačajo tudi takse za rigorozo.

Pravico do teh ustanov imajo dijaki, rojeni na Kranjskem, ki se zavežejo z reverzom, da bodo vsaj tri leta služili v deželni bolnici kot sekundarji.

Prednost imajo tisti, ki se nadalje še zavežejo, da bodo izstopivši v bolniške prakse služili vsaj 10 let kot okrožni zdravniki na Kranjskem.

Tozadevne s krstnim listom in izpričevali o dosedanjih študijah opremljene prošnje je vložiti pri podpisnem deželnem odboru

najdalje do 25. oktobra t. l.

Deželni odbor na Kranjskem,

v Ljubljani, dne 7. oktobra 1909.

Hrasne damske klobuke

kakor tudi za deklice in otroke,

najnovejše mode, v največji izbiri,

po zelo ugodnih cenah

priporoča

Modni salon P. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

3650

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine samo

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana, Dunajska cesta št. 18

v novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti gostilni pri „Figovcu“. 2049

Splošno kreditno društvo

R. E. E. E. E. 2430

v Gosposki ulici št. 7

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun in jih obrestuje s 1. julijem 1909 po 4 1/2 %, brez odbitka rentnega davka; eskomptira menice in daje posojila na osebni kredit po 5 1/2 % do 6 1/2 %.

Lastno premoženje znaša v deležih in zakladih K 179.765-55

Skupna aktiva 1.242.166-77

Denarni promet v letu 1908 6.296.087-46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavnica K 3.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.